

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY ZESPOŁU SZKÓŁ im. JANA PAWŁA II W SMROKOWIE

Podstawa prawna

Treści opracowanego programu wychowawczego pozostają w zgodności z:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1189).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).

6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487).
7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 783).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
10. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018.
11. Statut Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Smrokowie

*„Szkoła winna stać się kuźnią cnót społecznych
tak bardzo potrzebnych naszemu narodowi”*

Jan Paweł II

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

I Misja szkoły:

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troską o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II Sylwetka absolwenta:

Dążeniem Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Smrokowie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

1. Kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności.
2. Dbą o zdrowie własne i innych, kształtuje właściwe nawyki żywieniowe i higieny, zna zagrożenia wynikające z nałogów, spędza czas wolny w sposób aktywny;
3. Zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia, potrafi używać form grzecznościowych.
4. Dbą o swój wygląd, ubiera się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca.

5. Szanuje siebie i innych.
6. Jest odpowiedzialny.
7. Sprawnie posługuje się językiem polskim.
8. Zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia.
9. Zna i rozumie zasady współżycia społecznego.
10. Jest tolerancyjny wobec innych, w tym osób starszych, niepełnosprawnych, cudzoziemców.
11. Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne.
12. Jest ambitny, kreatywny, samodzielny i odważny.
13. Jest otwarty, radosny, ciekawy świata.
14. Jest kulturalny.
15. Jest chętny do niesienia pomocy.
16. Szanuje swoją rodzinę, miejscowość, ojczyznę. Czuje się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy.
17. Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych.
18. Szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy.
19. Jest odporny na niepowodzenia, integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

III Cele ogólne

1. Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej;
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- a) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- b) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- c) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- d) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- e) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
 - f) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
 - g) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
 - h) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
 - i) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
 - j) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
2. Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- a) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- b) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,

- c) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
 - d) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
 - e) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
 - f) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
3. Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- a) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

- b) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
 - c) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - d) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.
4. Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- a) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- b) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- c) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania

innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- a) wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- b) przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),

- c) wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- d) rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- e) budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- f) przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- g) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- h) troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- a) zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- b) znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- c) promowanie zdrowego stylu życia,
- d) kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- e) rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- f) eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- g) niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- h) wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- i) uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- a) stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,

- b) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- c) inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- d) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- e) współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- f) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- g) nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- h) nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- a) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- b) opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- c) opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- d) uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- e) uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- a) współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- b) reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- c) reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- d) przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- e) udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- f) kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- g) rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- h) wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. **Wychowawcy klas:**

- a) diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- b) rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- c) na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- d) przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- e) zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- f) są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- g) oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,

- h) współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- i) wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- j) rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- k) dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- l) podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- m) współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- n) podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- a) opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- b) analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- c) ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- d) przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- e) inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- a) diagnozuje środowisko wychowawcze,
- b) zapewnia uczniom pomoc pedagogiczną w odpowiednich formach,
- c) współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- d) zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

- e) współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- f) współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

7. Rodzice:

- a) współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- b) uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- c) uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- d) zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- e) współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- f) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- g) rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- a) jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- b) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- c) współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- d) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- e) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- f) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- g) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- h) może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V Diagnoza potrzeb:

Program profilaktyczno - wychowawczy został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole z użyciem narzędzi:

- analiza dokumentów (pedagogów szkolnych i wychowawców)
- obserwacja
- rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami i rodzicami
- ankiety przeprowadzonej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli

Najważniejsze problemy zdiagnozowane w szkole:

1. Rośnie liczba poważnych problemów rodzinnych, które rzutują na funkcjonowanie dzieci w szkole.
2. Nasilają się problemy wynikające z niewłaściwego korzystania przez młodych ludzi z portali społecznościowych.
3. Pojawiają się problemy związane z cyberprzemocą.
4. W każdej grupie wiekowej występują konflikty rówieśnicze.
5. Występują problemy utrzymania właściwej higieny osobistej.
6. Występują problemy związane z niewłaściwym odżywianiem się i nadwagą.

VI CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY:

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego.
2. Rocznica wybuchu II Wojny Światowej.
3. Rocznica napadu Związku Radzieckiego na Polskę.
4. Święto Patrona Szkoły.
5. Ślubowanie klas pierwszych.
6. Dzień Edukacji Narodowej.

7. Porządkowanie grobów nieznanego żołnierza.
8. Narodowe Święto Niepodległości.
9. Andrzejkki szkolne.
10. Mikołajki klasowe.
11. Jasełka, szkolne spotkanie opłatkowe.
12. Szkolny wieczór kolęd.
13. Szkolne walentynki.
14. Pierwszy dzień wiosny.
15. Dzień Ziemi.
16. Obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.
17. Konkurs piosenki obcojęzycznej.
18. Piknik rodzinny.
19. Dzień Sportu.
20. Zakończenie roku szkolnego.

VII Szczegółowe cele wychowawcze

1. OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO
 - Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów;
 - Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych;
 - Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie;
 - Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.
2. OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- Integracja zespołów klasowych.
- Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
- Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
- Wyłonienie Rady Wolontariatu oraz opracowanie Programu Szkolnego Wolontariatu

3. OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- Przeprowadzenie przez wychowawców co najmniej 2 godzin zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
- 100% uczniów jest świadomych zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

4. OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

- Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
- Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych w klasach V-VII na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
- 100% uczniów potrafi wskazać swoje mocne i słabe strony.
- uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

5. OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

- Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.
- Uczniowie w swoich zachowaniach kierują się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VIII PRIORYTETY:

1. Tworzenie na terenie szkoły warunków do rozwoju osobowości poprzez: koła zainteresowań, rozwijanie samorządności, prace organizacji pozaszkolnych, zajęcia pozalekcyjne, współpracę z instytucjami specjalistycznymi.
2. Kształtowanie zachowań uczniów na podstawie przyjętego przez szkołę systemu wartości.
3. Działania na rzecz zaspokajania specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów.
4. Działania opiekuńcze rozwijane przez świetlicę szkolną, pracę indywidualną z uczniem; pomoc materialna i stypendialna.
5. Współdziałanie z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
6. Podnoszenie umiejętności wychowawczych wszystkich pracowników szkoły, również pracowników administracji i obsługi.
7. Przygotowanie uczniów do rozpoznawania zagrożeń i dokonywania właściwych wyborów oraz rozwiązywania problemów bez użycia siły.
8. Podejmowanie działań na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów.
9. Działania wyrównujące szanse edukacyjne i rozwijanie zainteresowań uczniów.
10. Podejmowanie działań wspierających rozwój aktywności fizycznej uczniów.
11. Wolontariat.
12. Wdrażanie nowych technologii informatycznych.
13. Promocja szkoły – dbanie o kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły w środowisku.

IX ZADANIA DO REALIZACJI:

SFERA	zadania	forma realizacji	osoby odpowiedzialne	termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	przeprowadzanie diagnoz i ankiet wstępnych,	nauczyciele, wychowawcy, pedagog	wrzesień
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów.	prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjazdy do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym gminy, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły,	nauczyciele,(którzy) wychowawcy	cały rok szkolny
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień.	zajęcia z orientacji zawodowej	wychowawcy, pedagog szkolny, SPPPPK	zgodnie z harmonogramem ustalonym z SPPPPPK
	Kształtowanie postawy twórczej	konkurs piosenki obcojęzycznej, konkurs piosenki religijnej	nauczyciel języka angielskiego, komisja ds. Patrona	maj
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów.	rozmowy, pogadanki na lekcjach wychowawczych	wychowawcy	pierwsze półrocze
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	pedagogizacja rodziców, szkolenia nauczycieli w ramach WDN, praca z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce, zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapeutyczne,	wychowawcy	cały rok szkolny

		logopedyczne, organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, wspieranie rozwoju dzieci młodszych poprzez indywidualizację pracy na lekcji, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję		
	Eliminowanie efektów trudności w nauce oraz dostosowanie działań do potrzeb uczniów (praca z uczniem mniej zdolnym).	zajęcia dodatkowe z uczniem mniej zdolnym, indywidualizacja pracy na lekcji, współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, częste kontakty z rodzicami	nauczyciele, wychowawcy, pedagog	cały rok szkolny
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego,	wychowawcy. pedagog szkolny,	drugie półrocze
MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej.	działalność charytatywna, wolontariat szkolny, Powołanie Rady Wolontariatu. Opracowanie Program Szkolnego Wolontariatu	Nauczyciele, opiekunowie wolontariatu	cały rok szkolny
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, apele poświęcone ważnym wydarzeniom i postaciom historycznym	nauczyciel historii, wychowawcy	cały rok szkolny
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu.	wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze,	Nauczyciele klas I-III, wychowawcy	cały rok szkolny

			klas IV - VIII	
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki	nauczyciele, wychowawcy,	cały rok szkolny
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję.	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	wychowawcy, pedagog szkolny,	drugie półrocze
	Promowanie zdrowego stylu życia.	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez nauczycieli biologii i wychowania fizycznego,	nauczyciele przyrody i wychowania fizycznego, wychowawcy	czerwiec, cały rok szkolny
SPOLECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	wychowawcy	wrzesień
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	zajęcia z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania,	wychowawcy, pedagog szkolny,	pierwsze półrocze
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze,	wychowawcy	pierwsze półrocze
	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa poza godzinami lekcyjnymi	opieka w świetlicy szkolnej, zajęcia sportowe, dyżury nauczycieli podczas przerw	nauczyciele, wychowawcy	cały rok szkolny
		wybory samorządów klasowych, bieżąca	wychowawcy,	wrzesień

	Uczenie zasad samorządności i demokracji.	kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego, wybory do samorządu uczniowskiego, działalność samorządu uczniowskiego,	opiekun samorządu uczniowskiego	
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.	współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy,	pedagog szkolny, SPPPPK, wychowawcy	drugie półrocze
	Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.	wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami, pedagogizacja rodziców, analiza frekwencji uczniów, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów,	wychowawcy, pedagog, rodzice uczniów	cały rok szkolny,
EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.	indywidualne spotkania uczniów z pedagogiem szkolnym, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	pedagog szkolny, wychowawcy	pierwsze półrocze
	Niwelowanie wszelkich przejawów agresji i przemocy w szkole, kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmów o agresji i jej unikaniu, wykorzystanie zapisów monitoringu do niwelowania wszelkich przejawów agresji i przemocy poprzez wyciąganie surowych konsekwencji,	wychowawcy, dyrektor szkoły, pedagog szkolny,	cały rok szkolny

	Wskazywanie celu i sensu życia.	lekcje wychowawcze na temat poszukiwania sensu życia, refleksji nad własnym życiem, rozbudzania dążeń i aspiracji, rozwijanie u uczniów dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,	wychowawcy	drugie półrocze
FIZYCZNA	Promowanie zdrowego stylu życia	organizacja wyjazdów na basen	nauczyciel wychowania fizycznego	cały rok szkolny
		właściwy jadłospis w stołówce szkolnej	intendentka,	cały rok szkolny
		szczepienia ochronne i bilanse rozwojowe	pielęgniarka środowiskowa	cały rok szkolny
		pogadanki na temat higieny. higiena okresu dojrzewania. higiena osobista	nauczyciele przyrody i wychowania fizycznego, wychowawcy	cały rok szkolny
		realizacja tematycznych programów profilaktycznych, udział w akcjach i konkursach	komisja ds. wychowania i profilaktyki, pedagog szkolny, wychowawcy	cały rok szkolny
	Zapewnienie bezpiecznych warunków nauki i zabawy	utrzymanie obiektu szkolnego w odpowiednim stanie technicznym	dyrektor szkoły, konserwator, personel sprzątający	cały rok szkolny
		wywieszenie w widocznych miejscach na korytarzach szkolnych ważnych numerów telefonów	pedagog	wrzesień
		przestrzeganie regulaminów dotyczących korzystania z różnych pracowni	opiekunowie pracowni	cały rok szkolny

	realizacja zadań w ramach projektu „Szkola Promująca Bezpieczeństwo”	dyrektor, wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły	cały rok szkolny
	szkolenia i egzaminy na kartę rowerową	nauczyciel techniki	czerwiec
	szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy	nauczyciele techniki i edukacji dla bezpieczeństwa	cały rok szkolny

Profilaktyka to podejmowanie działań, skierowanych do różnych grup, we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych.

<https://men.gov.pl>

X Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców

Działanie: wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu				
<i>Zadanie</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Adresaci</i>	<i>Osoby odpowiedzialne</i>	<i>Instytucje współdziałające</i>
Zapobieganie problemom wynikającym z dysfunkcji rodziny lub biedy	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie w szkole dożywiania, – dofinansowanie wycieczek szkolnych, – stypendia szkolne, – współpraca z kuratorami, 	uczniowie, rodzice	pedagog, wychowawcy	GOPS, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKdsRPA) sąd rodzinny, Rada Rodziców, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR)

	asystentami rodzinnymi			
	Prowadzenie poradnictwa i kierowanie do odpowiednich instytucji specjalizujących się w pomocy	uczniowie, rodzice, nauczyciele	pedagog, wychowawcy	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Powiatu Krakowskiego (SPPPPK)
	Realizacja programów profilaktycznych	uczniowie, nauczyciele, rodzice	nauczyciele, pedagog, specjaliści	SPPPPK, PCPR, GKdsRPA
Działanie: ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia				
Zadanie	Sposób realizacji	Adresaci	Osoby odpowiedzialne	Instytucje współdziałające
Zapobieganie uzależnieniom ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień od komputera	poruszanie odpowiedniej tematyki na godzinach wychowawczych	uczniowie	wychowawcy	
	udział w przedstawieniach dotyczących uzależnień	uczniowie, nauczyciele,	dyrekcja, pedagog wychowawcy	spektakle profilaktyczne, GKdsRPA
	zapraszanie specjalistów na zajęcia do klas i na zebrania rodziców	uczniowie, rodzice	dyrekcja, pedagog,	SPPPPK,
	kierowanie osób potrzebujących pomocy do odpowiednich instytucji	uczniowie, rodzice	wychowawcy pedagog	sąd, kuratorzy, placówki opiekuńczo-wychowawcze, świetlica socjoterapeutyczna, MOPS
	współpraca ze służbami pionu prewencji	uczniowie	dyrekcja, pedagog	policja
	szkolenia nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień	nauczyciele, rodzice	dyrekcja	ośrodki szkolenia nauczycieli SPPPPK, GKdsRPA
	wspieranie rodziców i wychowawców w rozwiązywaniu problemów z uczniami zagrożonymi uzależnieniem	rodzice, wychowawcy	pedagog	SPPPPK, instytucje zajmujące się problemem uzależnień
	Realizacja programu profilaktyki uzależnień „Nie pal przy mnie,	uczniowie klas I - III	wychowawcy	Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Krakowie

	proszę”			
	Realizacja programu profilaktyki uzależnień „Bieg po zdrowie”	uczniowie klasy IV	wychowawca, nauczyciel wychowania fizycznego	Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Krakowie
	Realizacja programu profilaktyki uzależnień „Znajdź właściwe rozwiązanie”	uczniowie klasy IV - VII	wychowawcy, pedagog	Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Krakowie
Zapobieganie agresji i przemocy ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzemocy	Realizacja zajęć profilaktycznych	uczniowie	wychowawcy, pedagog	
	Prowadzenie działań opiekuńczych przez szkołę: - rozpoznawanie zagrożeń, - reagowanie na przejawy zachowań agresywnych, - wprowadzanie na lekcjach i godzinach wychowawczych tematyki dotyczącej agresji słownej i fizycznej, - zajęcia integracyjne dla uczniów	uczniowie	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, rodzice, prac. obsługi, pedagog	
	Współpraca z odpowiednimi instytucjami we wszystkich tych przypadkach, w których potrzebna jest interwencja zewnętrzna	uczniowie, rodzina, nauczyciele	dyrektor, nauczyciele, pedagogzy	policja, sąd rodzinny
	Wykorzystywanie systemu narzędzi oddziaływania na uczniów - nagrody, konsekwencje	uczniowie	wychowawcy, nauczyciele	rodzice
	Przedstawienie propozycji zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych służących rozładowaniu agresji	uczniowie	dyrektor, wychowawcy, pedagogzy,	rodzice

	i nadmiaru energii			
	Współpraca z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	rodzice	wychowawcy, pedagodzy,	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Powiatu Krakowskiego
	Eliminowanie zagrożeń występujących w otoczeniu szkoły i środowisku lokalnym poprzez współpracę z policją - interwencja w przypadku uczniów wagarujących, - interwencja w przypadku przemocy domowej wobec dziecka	uczniowie	pedagog, nauczyciele	GOPS, Policja, GKdsRPA, sąd rodzinny, kuratorzy
	Eliminowanie niepożądanych zachowań uczniów w szkole poprzez współpracę z policją - interwencje w przypadku zagrożenia dzieci demoralizacją i przestępczością (zgodnie z procedurami obowiązującymi w szkole), - interwencje w przypadku stosowania przemocy	uczniowie	pedagog, nauczyciele	GOPS, Policja, GKdsRPA, sąd rodzinny, kuratorzy

XI Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo - profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian.

2. Analizę dokumentacji.
3. Przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
4. Rozmowy z rodzicami.
5. Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.
6. Analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. programu wychowawczo - profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program wychowawczo - profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Smrokowie w dniu 20 września 2017 r.